

**Metodyka postępowania
w sprawach z zakresu
prawa pracy na podstawie
Regulacji COVID-19.
Komentarz praktyczny
z przykładami
i orzecznictwem**

Przedmowa

Na dzień 16.6.2020 r. liczba zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2 na całym świecie wynosi niemal 8 mln. Skutki pandemii COVID-19 rozciągają się na wiele sfer życia ludzkiego i codziennego funkcjonowania w wielu płaszczyznach w państwach na całym świecie. Władze państw, w których pojawiła się ta nowa zakaźna choroba, w zdecydowanej większości uznały, że sytuacja wymaga wprowadzenia odpowiednich rozwiązań prawnych, które wyposażą właściwe instytucje państwowe, ale i samych obywateli, w narzędzia pozwalające przeciwdziałać szerzeniu się koronawirusa SARS-CoV-2, oraz zwalczać skutki jego samego, mające negatywny wpływ przede wszystkim na zdrowie i życie ludzkie, ale – co również ważne – na światową gospodarkę.

Wiele państw, szczególnie tych, gdzie odnotowano gwałtowny przyrost zakażeń, w całości lub na obszarze najbardziej dotkniętym wirusem, zdecydowało się na tzw. *lockdown*, polegający na masowym, poważnym ograniczeniu lub zakazaniu określonego rodzaju aktywności, czy to w sferze gospodarczej, czy to w sferze życia codziennego i zwykłych aktywności ludzkich. Takie działanie zostało również przez władze Rzeczypospolitej Polskiej, i to na stosunkowo wczesnym etapie epidemii, kiedy to liczba zakażonych przyrastała zaledwie o kilkanaście przypadków na dobę. W ramach przeciwdziałania COVID-19 uchwalono szereg aktów prawnych, które wprowadzały nowe rozwiązania lub modyfikowały stan zastany (co nadal ma miejsce). Wywarły one znaczny wpływ także w sferze prawa pracy (a szerzej – w sferze zatrudnienia) oraz ubezpieczeń społecznych.

Niniejsze opracowanie stanowi zmierzanie się z przepisami wprowadzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, a wpływającymi na szeroko rozumiane stosunki zatrudnienia. Głównym celem publikacji jest interpretacja tych przepisów, które mają znaczenie właśnie dla stosunków zatrudnienia, przy uwzględnieniu iż nowości legislacyjne nigdy nie mogą funkcjonować w próżni, ale zostają inkorporowane do istniejącego systemu prawnego, zawierającego funkcjonujące latami i mocno

zakorzenione rozwiązania. Jednocześnie ze względu na wielowątkowość i złożoność wielu instytucji prawa pracy, nie zostały one same omówione od podstaw, a zaprezentowano najważniejsze uregulowania, niektóre o charakterze tymczasowym, inne zaś mogące wpisać się na stałe do polskiego systemu prawnego. Omówiono także ograniczenia, zakazy i nakazy mające przeciwdziałać epidemii, a także związane z nimi przepisy karne lub administracyjne dotyczące karania – pomimo iż bezpośrednio z prawem pracy związane nie są (dotyczą bowiem szerszego kręgu odbiorców), to jednak także w procesie pracy, jak i w innych dziedzinach prawa, muszą być przestrzegane; w tym obszarze zaś naruszyć je w niektórych przypadkach można niezwykle łatwo. Pokróćce przedstawione zostały również formy pomocy związane z zatrudnieniem i przesłanki ubiegania się o nią.

Pewne wyzwanie w toku opracowywania publikacji stanowił podlegający szczególnie częstym zmianom stan prawny, z uwagi na wyjątkowe tempo uchwalania przepisów mających w założeniu przeciwdziałać epidemii COVID-19. Z tego względu część opisywanych ograniczeń, zakazów lub nakazów na dzień wydania już nie obowiązuje, przynajmniej w tym najsurowszym kształcie, niemniej jednak nie jest wykluczone, że postępowania, w których te przepisy będą miały znaczenie, będą się toczyć jeszcze przez dłuższy czas, stąd też ich omówienie ma wymiar praktyczny na przyszłość.

Przy analizie danej sprawy, osadzonej w przepisach związanych z COVID-19, w pierwszej kolejności należy identyfikować ze szczególną uwagą stan prawny, który powinien mieć do danej sprawy zastosowanie. Kwestie intertemporalne zawsze powinny być brane pod uwagę, jednak zważywszy na to, iż niektóre przepisy przeciwepidemiczne były zmieniane lub uchylane nawet co kilka dni (a niektóre jeszcze przed ich wejściem w życie), ustalenie, które przepisy powinny być stosowane do danego stanu faktycznego, nabiera szczególnego znaczenia.

Ponadto można się spodziewać, iż zmiany stanu prawnego związane w bardziej lub mniej ścisły sposób z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19, będą jeszcze następowały. Trzeba zaznaczyć, że w najbliższym czasie spodziewane jest wejście w życie pakietu rozwiązań prawnych, tzw. Tarczy Antykryzysowej w wersji 4.0, gdzie uregulowane są kolejne przepisy dotyczące prawa pracy, jednak na dzień zakończenia prac nad tym wydaniem, ich ostateczny kształt nie był jeszcze znany.

Wydanie uwzględnia stan prawny obowiązujący na dzień: 18.5.2020 r.

Kraków, czerwiec 2020 r.

dr Kinga Piwowska
r. pr. Tomasz Piwowski

[Przejdź do księgarni →](#)